

Social- og Integrationsministeriet
25. februar 2012

Høringsnotat om

Forslag til Lov om ændring af lov om Udbetaling Danmark, lov om social pension, lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., og forskellige andre love (Overførsel af Pensionsstyrelsens opgaver til Udbetaling Danmark)

Indledning

Den 19. december 2012 blev ovennævnte lovforslag med høringsfrist den 15. januar 2013 sendt i høring hos:

Advokatrådet, Akademikernes Centralorganisation, AK-samvirke, Arbejdsbevægelsens Erhvervsråd, ATP, BDO Kommunernes Revision, Beskæftigelsesankenævnet, Center for ligebehandling af Handicappede, Centralorganisationernes Fællesudvalg, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Byggeri, Dansk Erhverv, Dansk Flygtningehjælp, Dansk Socialrådgiverforening, Danske Handicaporganisationer, Danske Regioner, Datatilsynet, Det Centrale Handicapråd, Finansrådet, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Finanstilsynet, Foreningen af Danske Skatteankenævn, Foreningen Nydansker, Foreningen af Socialchefer i Danmark, Foreningen af Statsforvaltningsjurister, Forsikring og Pension, FTF, HK- Kommunal, HK - Stat, ITD – International Transport Danmark, KL, Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte, Kommunernes Revision, Kristelig Arbejdsgiverforening, Kristelig Fagforening, Landsforeningen Ældre Sagen, Landsorganisationen i Danmark, Ledernes Hovedorganisation, LAP, LEV, Rigsrevisionen, Rådet for Socialt Udsatte, SAND, Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger, Statsforvaltningsdirektørerne, Udbetaling Danmark og Ældremobiliseringen.

Lovforslaget har endvidere været optaget på høringsportalen.

Der er modtaget svar fra:

Advokatrådet, Akademikernes Centralorganisation, ATP, CFU, Datatilsynet, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, HK- Stat, KL, KTO, Rådet for Socialt Udsatte, Rigsrevisionen, Ældremobiliseringen og Ældresagen.

Nedenfor gennemgås og kommenteres de modtagne hørings svar:

Advokatrådet, ATP, Rigsrevisionen, Rådet for Socialt Udsatte og Ældremobiliseringen har ingen bemærkninger til lovforslaget.

KL

KL bemærker, at det er afgørende for KL og kommunerne, at budget og regnskaber for henholdsvis det kommunale og statslige område kan holdes adskilt, således at effektiviseringer på det statslige opgaveområde ikke indebærer forøgelse af det kommunale bidrag og vice versa. Det foreslås derfor at denne adskillelse præciseres. KL forudsætter fuld gennemsigtighed i omkostningsfordelingerne for drift og udvikling (fordeling af årsværk, enhedsomkostninger, IT-udgifter mv.).

Det er ifølge KL og kommunerne afgørende, at der løbende høstes effektiviseringsgevinster udover de oprindeligt aftalte 300 mio.kr. ved stordrift. Det er bestyrelsens ansvar at sikre dette. Derfor bør lovens bemærkninger ikke fastlægge niveauet for effektivisering på forhånd (Der henvises til lovforslagets afsnit 4 om økonomien).

KL forudsætter, at bestemmelsen om, at der ikke kan opkræves ekstraordinære bidrag på det statslige opgaveområde, ikke kan få den konsekvens, at Udbetaling Danmark skal opkræve ekstraordinære bidrag fra kommunerne. Det forudsætter, at der er særskilte kassekreditfaciliteter til det statslige område.

KL konstaterer i forlængelse heraf, at lovudkastet lægger op til en strammere styring af Udbetaling Danmark på det statslige område end på det kommunale område. På den baggrund foreslår KL, at Udbetaling Danmarks varetagelse af de kommunale opgaver bør håndteres svarende til de statslige, dvs. at uforudsete udgifter ikke kan udløse højere administrationsbidrag året efter, men må modsvares af effektiviseringer.

KL finder det problematisk, at der i lovforslagets bemærkninger rejses tvivl om Udbetaling Danmark bestyrelsens rolle som bestiller af service fra leverandøren ATP. KL bemærker, at der i lovens bemærkninger lægges op til, at Udbetaling Danmark skal henvende sig til ministerierne for at afklare serviceniveauet for bl.a. sagsbehandlingstider med videre. KL lægger vægt på, at det er Udbetaling Danmarks bestyrelse, der fastlægger serviceniveauet indenfor de forudsatte økonomiske rammer.

KL bemærker, at kommunerne ofte retter henvendelse til Pensionsstyrelsen, for at kunne vejlede en borger, der ønsker oplysninger om udbetaling af pension mv. i udlandet. Med det nye lovforslag, hvor Pensionsstyrelsen bliver en del af Udbetaling Danmark, vil vejledningsforpligtelsen fremover ligge i Udbetaling Danmark. Dette er ifølge KL en mere hensigtsmæssig sammenhæng mellem ekspertise og vejledningsansvar end efter den nugældende lovgivning.

Kommentar:

Det er på baggrund af KL's hørings svar blevet præciseret flere steder i lovforslagets bemærkninger, at der skal være gennemsigtighed i regnskaberne, og at Udbetaling Danmark skal kunne henføre omkostninger til henholdsvis kommunalt overførte og statsligt overførte opgaver. Der henvises til afsnit 3.2.2 i de almindelige bemærkninger, samt de specielle bemærkninger til § 1, nr. 9-10. Bekendtgørelse om regnskaber mv. for Udbetaling Danmark vil om nødvendigt blive tilrettet.

Set i forhold til, at det er et mindre statsligt område, der foreslås overført til Udbetaling Danmark, indeholder lovforslaget så få ændringer som muligt i forhold til governance-model og låneadgang mv. Blandt andet ændres der ikke

i bestyrelsens sammensætning, der fortsat har et kommunalt flertal. Lånerammen til finansiering af evt. midlertidige driftsunderskud er på baggrund af KL's kommentarer forøget med 5.mio kr. Dette vil medvirke til at sikre, at der fortsat er en tilstrækkelig låneramme til dækning af midlertidige driftsunderskud i forhold til kommunalt overførte opgaver.

Ved udformningen af lovforslaget er der samtidigt taget hensyn til, at de grundlæggende overordnede rammer for styringen af henholdsvis kommunale og statslige udgifter sker på forskellig måde, herunder særligt at statslige udgifter skal afholdes på finansloven og er underlagt budgetloven. Præciseringen af reglerne om det statslige bidrag sikrer alene, at staten kan betale Udbetaling Danmark i henhold til en på forhånd bevillingsmæssig hjemmel på finansloven.

Bestyrelsen fastlægger selv administrationsbidraget inden for dette maksimum og kan dermed også beslutte at fastsætte en lavere service med henblik på at indhente en større besparelse. Drøftelsen mellem Udbetaling Danmark og staten vedrører tilfælde, hvor der vil blive behov for fx at udvide den økonomiske ramme på grund af udviklingen i pensionisters flyttemønstre m.v. eller andre uventede faktorer, der vil påvirke sagsbehandlingen. Social- og Integrationsministeriet vil udarbejde et notat, der fastlægger de nærmere processer og roller i forbindelse med denne drøftelse.

Tilsvarende er det indlagte effektiviseringskrav på 3 procent årligt i forhold til statsligt overførte opgaver begrundet i, at der på det statslige område bliver stillet krav til effektiviseringer på statslige område. Der er ved fastlæggelsen af effektiviseringskravet på de 3 procent taget hensyn til, at bestyrelsen for Udbetaling Danmark har stillet samme effektiviseringskrav i forhold til kommunalt overførte opgaver.

Ældresagen

Ældresagen finder det logisk, at Pensionsstyrelsens opgaver overføres til Udbetaling Danmark. Herudover er Ældresagen tilfreds med, at det igen slås fast, at der ikke må overføres midler fra ATP til dækning af udgifter, der vedrører Udbetaling Danmark.

Bestemmelsen om fastlæggelse af statens administrationsbidrag gør dog ansvarsfordelingen mindre klar, idet staten hidtil har haft ansvar for både udgifter og selve administrationen. Der bør gælde de samme regler for fastlæggelse af bidrag for staten og kommunerne.

Kommentar:

Der er foretaget en mindre justering i reglerne for Udbetaling Danmarks udmelding af statens administrationsbidrag til Udbetaling Danmark, således at bidraget ikke kan overstige bevillingen på Finansloven. Præciseringen sikrer, at der i højere grad tages højde for de budgetmæssige og styringsmæssige krav, som staten er underlagt. Der henvises herudover bemærkningerne til KL's hørings svar.

Finanssektorens Arbejdsgiverforening

Finanssektorens Arbejdsgiverforening tilslutter sig forslaget, herunder at der kan fastsættes regler for obligatorisk digital kommunikation for virksomheder. Der opfordres til at de økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet tydeliggøres.

Kommentar:

Erhvervs- og Vækstministeriet er blevet hørt over lovforslaget, herunder forslagets økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet. Erhvervs- og Vækstministeriet har ikke tilføjelser til lovforslagets beskrivelse af konsekvenserne for erhvervslivet.

AC, KTO, CFU

Overenskomstansatte

AC mener ikke, at det fremgår klart, hvem der har aftalt, at principperne i lov om virksomhedsoverdragelse finder anvendelse.

AC forstår ikke, hvorfor medarbejderne fra Pensionsstyrelsen skal stilles ringere, end de kommunale medarbejdere blev stillet ved overførslen til Udbetaling Danmark, jf. lov om etablering af den selvejende institution Udbetaling Danmark. AC mener, at det skal fremgå af loven, at lov om virksomhedsoverdragelse finder anvendelse for de medarbejdere, der skal overflyttes, således at det ikke kun er ”principperne” i loven, der finder anvendelse.

AC lægger vægt afgørende vægt på, at medarbejderne ved overflytning til ATP vedbliver med at være omfattet af de gældende overenskomster, som medlemmerne er omfattet af inden overflytningen.

Tjenestemænd

AC bemærker, at ændringer i tjenestemænds ansættelse fastsættes ved aftale med centralorganisationerne, og AC er derfor i tvivl om, hvad der er hensigten med, at staten og ATP indgår en aftale om ”vilkår for ansættelsen af de statsligt overførte tjenestemænd”. Det bemærkes desuden, at tjenestemænd i forbindelse med advancementer gives mulighed for ansættelse som tjenestemand eller i det mindste med tjenestemandslignende vilkår.

AC opfordrer til, at tjenestemænd skal have mulighed for at overgå til overenskomstansættelse hos ATP.

Kommentar:

Overenskomstansatte

Medarbejdere, der overføres fra Pensionsstyrelsen til ATP, bliver ikke stillet ringere end de kommunalt ansatte medarbejdere blev stillet i forbindelse med overdragelse af medarbejderne til ATP ved overførsel af opgaver fra kommunerne til Udbetaling Danmark. For at undgå usikkerhed blandt medarbejderne er aftalen om, at virksomhedsoverdragelsesloven er gældende foreslået skrevet ind i en lovbestemmelse. Det fremgår således nu, at lov om lønmodtagernes stilling ved virksomhedsoverdragelse finder tilsvarende anvendelige for de medarbejdere, der måtte vise sig ikke at være direkte omfattet af loven.

Det følger af lov om virksomhedsoverdragelse, at ”erhververen indtræder umiddelbart i de rettigheder og forpligtelser, der bestod på overdragelsestidspunktet i henhold til 1) kollektiv overenskomst og aftale, 2) bestemmelser om løn og ansættelsesforhold, der er fastsat eller godkendt af offentlighed myndighed og 3) individuel aftale om løn- og arbejdsforhold.

Medarbejdere, der overflyttes til ATP, bevarer således umiddelbart deres hidtidige ansættelsesvilkår i forbindelse med virksomhedsoverdragelsen.

Det betyder, at de vilkår, som gælder på overdragelsestidspunktet i medfør af overenskomster og aftaler, fortsat vil være gældende for de overdragne medarbejdere. Overenskomstmæssige vilkår vil være gældende, indtil overenskomstens udløb, mens individuelt aftalte vilkår vil være gældende, indtil de eventuelt opsiges med de aftalte varsler, jf. dog virksomhedsoverdragelseslovens § 3, hvoraf det fremgår, at afskedigelse på grund af overdragelse af en virksomhed eller en del heraf anses ikke for rimeligt begrundet i virksomhedens forhold, medmindre afskedigelsen skyldes økonomiske, tekniske eller organisatoriske årsager, der medfører beskæftigelsesmæssige ændringer.

Tjenestemænd

Vilkårene for udlån af statslige tjenestemænd fra staten til ATP vil blive drøftet med de relevante organisationer. Udlånsvilkårene skal til enhver tid respektere tjenestemandens rettigheder.

Aftalen regulerer ikke ansættelsesvilkår (herunder løn) mellem Social- og Integrationsministeriet og de udlånte tjenestemænd. Den regulerer vilkår og beføjelser mellem ATP og Social- og Integrationsministeriet samt øvrige vilkår for de udlånte tjenestemænd, herunder tjenestemændenes adgang til generelle medarbejdertilbud i ATP.

Det er et meget begrænset antal tjenestemænd, der omfattes af overførslen. ATP kan på konkret anmodning fra den enkelte tjenestemand efter vurdering tilbyde ansættelse på overenskomstvilkår.

HK/Stat

HK/Stat bemærker, at det er kritisabelt, at de ikke er med på høringslisten.

HK/stat mener, at processen i forhold til udflytningen af Pensionsstyrelsens opgaver har været kritisabel, herunder at medarbejderne i Pensionsstyrelsen ikke har været inddraget i overvejelserne eller har haft mulighed for at udtale sig om processen eller beslutningen.

HK/Stat stiller sig tvivlende overfor, om de i lovforslaget beskrevne synergiefekte og yderligere stordriftsfordele overhovedet vil kunne realiseres. Herudover finder HK/Stat det besynderligt, at regeringen ikke har overvejet at overføre opgaverne til Statens Administration.

Det er HK/Stats opfattelse, at myndighedsudøvelse altid skal udføres af ansatte i offentlige myndigheder – og at myndighedsudøvelse ikke bør udliciteres eller placeres i konstruktioner som Udbetaling Danmark. HK/Stat opfatter det som en glidebane, at der nu overføres opgaver, som indebærer afgørelser ud fra en skønsmæssig vurdering.

HK/Stat finder det kritisabelt, at tilsynet kun udstrækker sig til bestyrelsen med Udbetaling Danmark.

HK/Stat er i den forbindelse bekymret for bestemmelsen i lovforslagets § 6 (om ny affattelse af retssikkerhedslovens § 48), hvorefter social- og integrationsministeren kan fastsætte regler om, at Udbetaling Danmark er kompetent institution i forhold til hvilket lands lovgivning om social sikring, der skal anvendes efter EU-reglerne og aftaler om social sikring, samt at ministeren kan fastsætte

regler om, at Udbetaling Danmark skal give Social- og Integrationsministeriet faglig bistand på visse områder.

HK/Stat er enig i, at virksomhedsoverdragelsesloven skal finde anvendelse. HK/Stat finder dog, at personalets vilkår bør beskrives nærmere i lovforslaget.

Kommentar:

Social- og Integrationsministeriet skal beklage, at høringen ved en fejl kun blev sendt til HK/Kommunal. Ministeriet fremsendte høringen til HK/Stat 2 dage efter høringsperiodens start – umiddelbart efter at fejlen blev opdaget.

Som det fremgår af lovforslagets almindelige bemærkninger, er der både faglige - og på sigt – administrative synergieffekter og stordriftsfordele ved at overføre hovedparten af de opgaver, der i dag varetages af Pensionsstyrelsen fra staten til Udbetaling Danmark, der pr. 1. marts 2013 overtager hovedparten af kommunernes opgaver vedr. social pension. Dette er også baggrunden for estimatet for de forventede stordriftsfordele og forventede effektiviseringer. Der vil ikke være et tilsvarende opgavesammenfald og dermed stordriftsfordele, hvis opgaven flyttes til Statens Administration, idet Statens Administration primært varetager løn- og regnskabsopgaver for ministerier.

Ved vurderingen af, hvilke statslige opgaver fra Pensionsstyrelsen der foreslås overført til Udbetaling Danmark, er der taget hensyn til, at den faglige ekspertise i forhold til sager vedr. social sikring bør bevares i samme myndighed. Dette indebærer, at Udbetaling Danmark også foreslås at overtage skønsmæssige afgørelser om personligt tillæg efter pensionsloven for borgere, der er bosat i udlandet. Der henvises til afsnit 3.3.1.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger, hvor der blandt andet også redegøres for, at de skønsmæssige sager i Pensionsstyrelsen ikke forudsætter tæt inddragelse af borgeren på samme måde som tilsvarende kommunale afgørelser for borgere, der har bopæl i Danmark.

Ved overførslen af opgaver fra staten til Udbetaling Danmark vil opgaverne indgå i den på forhånd lovregulerede governance- og tilsynsstruktur med myndigheden Udbetaling Danmark. Det er således vurderingen, at der ikke skal ændres i ministeriets tilsyn med Udbetaling Danmark, der efter gældende regler udgør et tilsyn med Udbetaling Danmarks bestyrelse.

For så vidt angår kommentaren vedr. lov om virksomhedsoverdragelse henvises til kommentaren til høringssvarene fra AC, KTO og CFU.

For så vidt angår bemyndigelsesbestemmelsen i retssikkerhedslovens § 48 bemærkes det, at bestemmelsen er blevet udformet som en bemyndigelse til social- og integrationsministeren for at sikre et fremtidigt smidigt samarbejde mellem Social- og Integrationsministeriet og Udbetaling Danmark om internationale opgaver, som naturligt hører hjemme inden for de områder, som foreslås overført til Udbetaling Danmark. Det gælder, som det er beskrevet i lovforslagets bemærkninger, fx i forhold til tilpasning i forbindelse med eventuelle ændringer i EU-retten og i bilaterale aftaler om social sikring. Det bemærkes i den forbindelse, at det med lovforslaget er forudsat, at der ikke overføres kompetence til Udbetaling Danmark, som naturligt hører hjemme i en statslig myndighed, fx til at indgå mellemstatslige aftaler o. lign. Det er derimod med bemyndigelsesbestemmelsen i § 48, stk. 2, sikret, at Udbetaling Danmark i sådanne tilfælde skal yde Social- og Integrationsministeriet faglig bistand i det

omfang, at Udbetaling Danmark i kraft af varetagelsen af den konkrete sagsbehandling mv. i internationale sager har særlig forudsætning for at yde bistand svarende til den bistand, som Pensionsstyrelsen tidligere ydede ministeriet.

Datatilsynet

Datatilsynet forudsætter, at persondataloven vil skulle iagttages ved de behandlinger af personoplysninger, som vil ske som følge af lovforslaget.

Kommentar:

Social- og Integrationsministeriet kan bekræfte, at persondataloven vil blive overholdt i forbindelse med overførsel af opgaver og medarbejdere fra Pensionsstyrelsen til Udbetaling Danmark. Når opgaverne er overflyttet, forudsættes databehandling i forbindelse med myndighedsudøvelse på de overførte områder at skulle ske i overensstemmelse med EU's persondatadirektiv, persondataloven og særregler i Udbetaling Danmark-loven mv.